

Annie Besant's Foredrag. *)

Mrs. *Annie Besant* holdt den 24. Januar i Concertpalæet et offentligt Foredrag for et meget talrigt Publikum, der med Interesse fulgte hendes Udvikling om „Sjælens Udødelighed“. Hun har sin Person for sig; hendes Ansigt er udtryksfuldt, hendes Fremtræden værdig, Dragten klædelig, om end noget søgt — „som Præstinde“, bemærkedes der — hendes Bevægelser faa, Stemmen dyb og fuldtonende. Hun er i Besiddelse af en større Grad af Veltalenhed, end vi ere vant til, i al Fald hos vore Kvinder; Ordene flyde let og naturligt fra hendes Læber, og hun finder netop de rette Udtryk for sin Tanke. — Men hvis man kom med Forventning om at faa noget positivt at vide om den ny moderne Religion, Theosofien, blev man skuffet. Fra en almindelig Udvikling om Menneskets Søger efter Beviser for Sjælens Udødelighed, berørende Darwins Theorier om det modsatte, gik hun over til at ville bevise Sjælens Uafhængighed af Legemet ved Erfaringer, hentede fra Drømme og hypnotiske og spiritistiske Forsøg, behandle, som hun sagde, videnskabeligt. Navnlig var Hjærnen kun til Besvær for Sjælens Bevægelser. „Vi skulle“, sagde hun, „ad en Stige, hvor intet Trin mangler, naa til ikke blot at tro, men til at være sikkert og videnskabeligt forvissede om vor Sjæls Udødelighed“. Men hvilke vare saa Trinene? Drømme — Hypnotisme — Spiritisme og Okkultisme; dette sidste var hendes Standpunkt. Gennem Legemets Spægelse, alvorlige Studier, rent Levned, rene Tanker, kunde man komme i Forbindelse med de afdødes Aander, rykke sin Sjæl hen til langt bortfjernede Steder.

„Det var ikke en overspændt Kvindes Selvbedrag, men en Videnskab, dyrket af adskillige berømte Videnskabsmænd. En Videnskab for de dannede. Hendes Tilhørere kunde nu tage Sagen op eller lade den ligge, det blev deres egen Sag.“

Her standsede hun; om de personlige Erfaringer, hvorpaa hendes Videnskab var bygget, sagde hun intet, og man gik bort med en ret utilfreds Fornemmelse af netop at have faaet Døren lukket for det, man helst vilde se og med en Overbevisning om, at fraset de gode Grundsætninger for selve Maaden at leve Livet paa, er Theosofien i al Fald en Religion, der ikke egner sig for os, den store arbejdende Mængde, og at den kun i ringe Grad vil kunne bringe den lidende Menneskehed nogen Trøst.

n. n.

*) I Aargang 1892 af „Kv. og Samf.“ findes der S. 158 en Skildring af Annie Besant af Sofie Magelssen Groth.